

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 1/2025-53

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Miroslavou Ficovou, advokátkou, Mierové námestie 24, Nová Dubnica, proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/95/2021 z 28. júna 2023 a postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1Cdo/52/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 26. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia a porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na súdnu ochranu, spravodlivý súdny proces a účinný prostriedok nápravy podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje, aby ústavný zrušil napadnutý rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Zároveň žiada priznať finančné zadosťučinenie vo výške 20 000 eur od najvyššieho súdu. Sťažovateľ ďalej navrhuje, aby ústavný súd pri prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie odložil vykonateľnosť rozsudku krajského súdu, ako aj rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 9C/16/2017-157 zo 7. júna 2018.

2. Ústavná sťažnosť bola podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 (ďalej len „rozvrh“) pridelená štvrtému senátu ústavného súdu. Sudca štvrtého senátu Rastislav Kaššák oznámil predsedovi ústavného súdu dôvody svojho možného vylúčenia podľa § 49 ods. 1 a 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 645/2024-6 z 21. novembra 2024 bolo rozhodnuté o vylúčení sudcu Rastislava Kaššáka z konania a rozhodovania v tejto veci. V súlade s čl. III ods. 2 písm. b) a c) rozvrhu bol za zastupujúceho člena štvrtého senátu určený člen tretieho senátu Martin Vernarský.

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v spore o ochranu osobnosti vedenom na okresnom súde sa [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobkyňa“) domáhala proti sťažovateľovi ako žalovanému uloženia povinnosti doručiť jej písomné ospravedlnenie s textom uvedeným v žalobe, náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 200 000 eur a náhrady trov konania. Rozsudkom okresného súdu bolo žalobe vyhovievané v plnom rozsahu. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti sťažovateľa sa žalobkyni písomne ospravedlniť spôsobom, v lehote a v znení, ako to bolo uvedené vo výroku I rozsudku okresného súdu. Zároveň zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku II a uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 70 000 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň priznal žalobkyni nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

4. Sťažovateľ napadol rozsudok krajského súdu dovolaním podaným 15. novembra 2023, v ktorom žiadal aj odklad vykonateľnosti rozsudku odvolacieho súdu. Spis s dovolaním bol predložený najvyššiemu súdu 9. apríla 2024 a vec bola pridelená do senátu 1Cdo. Jeho členovia oznámili dôvody svojej zaujatosti oznámením zo 17. apríla 2024 adresovaným predsedovi najvyššieho súdu. Sťažovateľ následne vzniesol námietku zaujatosti proti členom senátu 1Cdo, ako aj ďalším sudcom najvyššieho súdu podaním z 23. septembra 2024.

5. Ústavný súd prostredníctvom najvyššieho súdu zistil, že o oznámeniach o dôvodoch vylúčenia u členov senátu 1Cdo rozhodol predseda najvyššieho súdu 19. septembra 2024. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebolo rozhodnuté o námietke zaujatosti podanej sťažovateľom 23. septembra 2024, o jeho návrhu na odklad vykonateľnosti ani o veci samej. Po podaní ústavnej sťažnosti rozhodol najvyšší súd o námietke zaujatosti sťažovateľa proti viacerým sudcom najvyššieho súdu uznesením zo 17. októbra 2024 a o návrhu sťažovateľa na odklad vykonateľnosti uznesením z 11. decembra 2024.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti rozsiahlo spochybňuje závery okresného súdu a krajského súdu najmä v časti, v ktorej súdy vyhodnocovali rozsah poslaneckej imunity. Krajský súd sa podľa jeho názoru postavil k obsahu čl. 78 ods. 2 ústavy ústavne nekonformne, keď na jednej strane poukázal na právne závery ústavného súdu uvedené v rozhodnutiach sp. zn. III. ÚS 72/2010, IV. ÚS 652/2018 a PL. ÚS 4/2018, no na druhej strane uprednostnil výklad rozsahu poslaneckej výrokovej indemnity v prospech žalobkyne.

7. Sťažovateľ ďalej namieta, že na okresnom súde rozhodoval vylúčený sudca. V danej súvislosti ozrejmil, že sudkyňa okresného súdu JUDr. Viera Hadrbulcová mala pomer k sporu takého právneho významu, že má vážne pochybnosti o jej nezaujatosti, a to z dôvodu, že svoje rozhodnutie založila aj na informáciách získaných inak ako dokazovaním.

8. Sťažovateľ spochybňuje primeranosť výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorá bola krajským súdom skorigovaná na sumu 70 000 eur. Oba všeobecné sudy sa mali dôsledne zaoberať otázkou, v akých smeroch alebo sférach a oblastiach sa prejavila ujma spôsobená žalobkyňou, a nielen subjektívnymi pocitmi žalobkyne. Sťažovateľ trvá na tom, že žalobkyňa v konaní nepreukázala zásah do osobnostných práv v značnej miere, a preto jej nemala byť priznaná žiadna náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sťažovateľ považuje výšku priznanej nemajetkovej ujmy v peniazoch za neprimeranú a excesívnu, aj podľa rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) by táto výška nemala byť neprimeraná iným finančným kompenzáciám. Všeobecné sudy nedali v rozsudkoch odpoveď, prečo by mal byť prípad žalobkyne v hodnotovom rebríčku postavený vyššie, ako napríklad ľudský život. Napadnutý rozsudok preto je v danom ohľade zjavne svojvoľný, argumentačne vybudovaný bez presvedčivého a racionálneho logického odôvodnenia, teda objektívne neakceptovateľný a nespravodlivý. Za nepreskúmateľný považuje sťažovateľ rozsudok v časti, kde sa krajský súd snaží porovnať výšku náhrady s relatárnymi náhradami priznávanými v iných, údajne porovnateľných prípadoch.

9. Vo vzťahu k napadnutému postupu najvyššieho súdu namieta, že najvyšší súd koná priet'ahovo, ak o jeho dovolaní nerozhodol takmer rok po jeho podaní, najmä v časti návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Parciálne namieta, že na najvyššom súde neexistuje senát, ktorý by bol spôsobilý dovolanie nezaujato, nestranne a ústavne konformným spôsobom prejednať a rozhodnúť. V tejto súvislosti zdôrazňuje, že predseda najvyššieho súdu ku dňu podania ústavnej sťažnosti nerozhodol o oznámeniach sudcov senátu 1Cdo v zmysle § 50 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). O podanom návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu tak nemožno rozhodnúť bezodkladne, hoci rozsudok krajského súdu je predmetom exekučného konania a môže dôjsť k jeho vymoženiu skôr, ako bude o návrhu sťažovateľa rozhodnuté. Hoci ide po právnej stránke o vec zložitejšiu, uvedené nemôže mať vplyv na rozhodovanie dovolacieho súdu aspoň v časti návrhu na odklad vykonateľnosti. Sťažovateľ sa domnieva, že svojím správaním nezapríčinil priet'ahy v dovolacom konaní, a tvrdí, že postup najvyššieho súdu nie je efektívny, najmä čo sa týka rozhodovania o námietkach zaujatosti. Nečinnosť najvyššieho súdu nemá vplyv len na samotnú dĺžku dovolacieho konania, ale aj na vedené exekučné konanie na podklade rozsudku krajského súdu, čím dochádza aj k porušeniu jeho práva na účinný prostriedok ochrany jeho práv, pričom s ohľadom na fázu, v akej sa nachádza exekučné konanie, hrozí sťažovateľovi bezprostredná ujma. K dĺžke dovolacieho konania podľa sťažovateľa prispela aj žalobkyňa svojou žiadosťou o predĺženie lehoty na podanie vyjadrenia k dovolaniu, ktorej súd prvej inštancie formálne nevyhovel, napriek tomu súdny spis predložil až po uplynutí žalobkyňou požadovaných 2 mesiacov od doručenia výzvy na vyjadrenie sa k dovolaniu žalobkyňou. Uvedené podľa názoru sťažovateľa odôvodňuje priznanie finančného zadosťučinenia vo výške 20 000 eur s poukazom na tvrdené marenie účelu inštitútu odkladu vykonateľnosti rozsudku krajského súdu najvyšším súdom, ako aj na ujmu, ktorá mu nielen bezprostredne hrozí, ale aj na ujmu, ktorú už utrpel, spočívajúcu v zásahu do jeho osobného a slobodného života, do jeho politických práv a do jeho slobody prejavu. Sťažovateľ je toho názoru, že nečinnosť najvyššieho súdu je ovplyvnená aj

postavením žalobkyne ako sudkyne Krajského súdu v Bratislave, viceprezidentky Združenia sudcov Slovenska a členky a podpredsedníčky Súdnej rady Slovenskej republiky, čo značne ovplyvňuje rovnosť zbraní medzi stranami sporu.

10. Sťažovateľ tvrdí, že podanie dovolania s ohľadom na uvedené okolnosti pre neho nepredstavuje účinný prostriedok nápravy, čím je založená právomoc ústavného súdu na prieskum rozsudku krajského súdu, ako aj na rozhodnutie o odklade vykonateľnosti tohto rozsudku, o ktorom najvyšší súd nie je schopný rozhodnúť bezodkladne. Uvedené okolnosti by mal ústavný súd zvážiť aj v kontexte, či nejde o útok súdnej moci na moc parlamentnú.

11. Sťažovateľ zároveň navrhuje odložiť vykonateľnosť rozsudku krajského súdu, keďže je presvedčený, že právnym následkom napadnutého rozsudku mu hrozí závažná ujma a odloženie vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom. Žalobkyňa iniciovala exekučné konanie, ktoré sa momentálne nachádza v štádiu pred vydaním exekučných príkazov, čím dôjde k reálnemu vykonaniu exekúcie, čo len svedčí o dôležitosti rozhodnúť o návrhu na odklad vykonateľnosti pred reálnym vymožením exekvovanej sumy. Výška priznanej náhrady nemajetkovej ujmy pritom nie je pre sťažovateľa zanedbateľná a rovnako by nebola zanedbateľná ani pre každú inú fyzickú osobu. Ročný úhrn jeho vyplatených zdaniteľných príjmov zo závislej činnosti bol v roku 2022 vo výške 41 744,28 eur, sťažovateľ už nie je poslancom Národnej rady Slovenskej republiky, jeho príjem predstavuje iba starobný dôchodok. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch je teda takmer dvojnásobne vyššia ako celý jeho ročný príjem za rok 2022, čo hraničí s likvidáciou. Zároveň je splnená druhá podmienka, t. j. odloženie vykonateľnosti je v súlade s verejným záujmom. Dočasný odklad vykonateľnosti súčasne nepoškodí žalobkyňu ani zásadným spôsobom nezasiahne do jej práva na právnu istotu, keďže má len dočasný charakter.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 ústavy napadnutým rozsudkom krajského súdu a porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. dohovoru, práva na súdnu ochranu, spravodlivý súdny proces a účinný prostriedok nápravy podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom najvyššieho súdu v dovolacom konaní.

13. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K porušeniu označených základných práv rozsudkom krajského súdu:

14. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ už rozsudok krajského súdu napadol ústavnou sťažnosťou založenou na v podstate zhodnom argumentačnom základe, ako v tomto prípade,

o ktorej rozhodol ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 559/2023-29 zo 7. novembra 2023 tak, že ju odmietol pre neprípustnosť podľa § 132 ods. 2 v spojení s § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde z dôvodu, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti nevyčerpal zákonom priznaný a procesne dostupný právny prostriedok ochrany základných práv a slobôd, a to podanie dovolania.

15. Momentálne sa sťažovateľ nachádza v procesnej situácii, keď dovolanie proti rozsudku krajského súdu podal a najvyšší súd o ňom dosiaľ nerozhodol. Sťažovateľ s ohľadom na namietané prietahy v dovolacom konaní tvrdí, že podanie dovolania pre neho neprestavuje dostupný prostriedok nápravy. S týmto názorom nemožno súhlasiť. Procesná dostupnosť dovolania vyplýva z Civilného sporového poriadku, ktorý je zákonom vymedzujúcim v súlade s čl. 51 ods. 1 ústavy limity základného práva na súdnu ochranu. Dĺžka dovolacieho konania nemôže vylúčiť primárnu právomoc najvyššieho súdu rozhodovať o dovolaciach námietkach sťažovateľa (ktoré sú obsahovo zhodné s námietkami prezentovanými v ústavnej sťažnosti) a založiť tak „prednostnú“ právomoc ústavného súdu rozhodovať o nich.

16. Ak teda právny poriadok umožňuje sťažovateľovi domôcť sa ochrany základných práv proti ich porušeniu rozsudkom krajského súdu v dovolacom konaní, potom podľa čl. 127 ods. 1 ústavy niet právomoci ústavného súdu na jej poskytnutie. Sťažovateľ napokon ani netvrdí, že niektorú zo svojich námietok nemohol uplatniť v dovolacom konaní, pričom porovnaním textu podaného dovolania, ktoré sťažovateľ priložil k podanej ústavnej sťažnosti, a dôvodov uvádzaných v ústavnej sťažnosti smerujúcich proti rozsudku krajského súdu možno konštatovať, že sú založené na v podstate rovnakom argumentačnom základe. Podaním dovolania bola založená právomoc najvyššieho súdu na poskytnutie ochrany právam sťažovateľa, čo vylučuje právomoc ústavného súdu v rovnakom čase posudzovať totožné rozhodnutie súbežne s dovolacím súdom či dokonca prednostne namiesto neho.

17. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale aj všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní:

18. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu, spravodlivý súdny proces a účinný prostriedok nápravy podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní ústavný súd uvádza, že sťažovateľ podal dovolanie 15. novembra 2023 a spis bol predložený dovolaciemu súdu 9. apríla 2024. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti neuplynul od samotného podania dovolania ani jeden rok, od predloženia veci najvyššiemu súdu ani pol roka. Už tieto časové koordináty samy osebe odôvodňujú záver, že postupom najvyššieho súdu nedošlo k zásahu do označených práv sťažovateľa. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu nespadá právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, kým namietané porušenie tohto základného práva (garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy) nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovaného prípadu (najmä predmet konania, teda to, čo je pre sťažovateľa v stávke) by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr.

II. ÚS 15/2020, IV. ÚS 627/2020), preto v tejto časti ústavný súd odmietol podanú ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

19. Sťažovateľ namieta porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru, čo odvodzuje práve od dĺžky rozhodovania dovolacieho súdu o jeho návrhoch. K tejto námietke ústavný súd uvádza, že namietané prietahy v dovolacom konaní môžu zakladať porušenie iba jednej zo zložiek práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Z argumentácie sťažovateľa tak nie je zrejmé, na akom podklade by malo dôjsť navyše aj k porušeniu samotného práva na spravodlivé súdne konanie, resp. niektorej inej z jeho zložiek. K porušeniu práva na účinný prostriedok nápravy je potrebné uviesť, že v zmysle judikatúry ESĽP slovo „nápravný prostriedok“ v kontexte čl. 13 neznamena nápravný prostriedok viazaný na úspech, ale jednoducho dostupný opravný prostriedok pred orgánom príslušným na preskúmanie opodstatnenosti sťažnosti (C. v. Spojené kráľovstvo, rozhodnutie Komisie, 1983). Článok 13 zaručuje dostupnosť nápravy, ale nie úspešný výsledok (R. v. Spojené kráľovstvo, rozhodnutie Komisie, 1984). Ďalej v zmysle judikatúry ESĽP čl. 6 ods. 1 dohovoru je *lex specialis* vo vzťahu k čl. 13. V mnohých prípadoch, keď ESĽP zistil porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru nepovažoval za potrebné samostatne rozhodovať aj o čl. 13 dohovoru. Za takýchto okolností sa uplatňujú záruky čl. 6 ods. 1 dohovoru zahŕňajúce plnú súdnu právomoc, ktoré sú prísnejšie a absorbujú záruky podľa čl. 13 (Sporrong a Lönnroth proti Švédsku, 1982, § 88; Silver a ďalší proti Spojenému kráľovstvu, 1983, § 110; Campbell a Fell proti Spojeným štátom Kráľovstvo, 1984, § 123; Brualla Gómez de la Torre proti Španielsku, 1997, § 41). Uvedené je potrebné vnímať v kontexte posúdenia ústavnej sťažnosti v časti namietaného porušenia práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto časti preto ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, resp. podporne aj pre nedostatok zákonom stanovených náležitostí podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

III.3. K porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní:

20. Ústavný súd napokon posúdil ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu. Z argumentácie sťažovateľa smerujúcej k možnému porušeniu týchto práv ústavný súd vyvodil tri relatívne samostatné námietky, a to (i) nerozhodnutie o samotnom dovolaní, (ii) nerozhodnutie o návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu a (iii) nerozhodnutie o oznámeniach sudcov senátu ICdo o ich možnom vylúčení.

21. Nerozhodnutie o mimoriadnom opravnom prostriedku samo osebe nepredstavuje zásah do právnej istoty sporových strán, pretože tá bola nastolená práve právoplatným rozhodnutím nižších súdnych inštancií a dovolanie je tým procesným prostriedkom, ktoré môže právnu istotu prelomiť. Z povahy dovolacieho konania vyplýva, že najvyšší súd ako súd dovolací preskúmava rozhodnutie odvolacieho súdu na základe podaného dovolania v intenciách dovolacích dôvodov

a robí tak na základe skutočností, ktoré boli zistené a preukázané v celom súdnom konaní, čo znamená, že svoj prieskum zameriava aj na konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo, z čoho priamo vyplýva zvýšená faktická a časová náročnosť takého konania. Rovnako tak časový rámec, ktorý najvyšší súd na vydanie rozhodnutia o dovolaní potrebuje, má zodpovedať významu jeho rozhodovania (porovnaj uznesenie I. ÚS 203/2021, ZNaU 82/2021).

22. Odkazujúc na časové súvislosti v konaní o dovolaní (bod 18 tohto uznesenia), ústavný súd konštatuje, že doterajšiu dĺžku celého konania o dovolaní sťažovateľa (rozhodovanie v merite dovolacieho konania) v žiadnom prípade nemožno označiť za neprimeranú, teda zasahujúcu do označených práv sťažovateľa. V čase rozhodovania ústavného súdu koná najvyšší súd o dovolaní sťažovateľa desiaty mesiac, čo je v plnom súlade s obsahom dotknutých práv.

23. Podobný záver platí aj pre časť konania, v ktorej najvyšší súd rozhodoval o návrhu sťažovateľa na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu. O tomto návrhu bolo rozhodnuté v lehote 8 mesiacov od predloženia veci najvyššiemu súdu. Do tejto lehoty je potrebné zahrnúť aj rozhodovanie o oznámeniach konajúcich sudcov o dôvodoch ich možného vylúčenia, ako aj rozhodovanie o námietke zaujatosti proti sudcom najvyššieho súdu, ktorú vzniesol sám sťažovateľ. Až po rozhodnutí o námietke zaujatosti totiž došlo k ustáleniu zloženia zákonného senátu, ktorý bol o návrhu sťažovateľa oprávnený rozhodovať, a takto zložený senát rozhodol o návrhu sťažovateľa do dvoch mesiacov od rozhodnutia o vylúčení člena senátu. Ani pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa ústavný súd nezistil možnosť porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v jeho prietahovom aspekte.

24. Ústavný súd zistil, že k istému prietahu došlo pri rozhodovaní predsedu najvyššieho súdu o oznámeniach členov senátu 1Cdo o dôvodoch ich možného vylúčenia. O tomto oznámení mal predseda súdu rozhodnúť bezodkladne v súlade s § 50 ods. 2 CSP. Z informácií dostupných ústavnému súdu je zrejmé, že o oznámení členov senátu z apríla 2024 rozhodol predseda súdu 19. septembra 2024. Ústavný súd podotýka, že materiálny obsah základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nemožno redukovať na konštatovanie jeho porušenia pri zistení prietahu pri vykonaní jednotlivého procesného úkonu, i keď na jeho vykonanie ustanovuje zákon časové limity. Ústavný súd v minulosti opakovane vyslovil, že nie každý zistený prietah je porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01). Treba brať do úvahy aj skutočnosť, že účelom konania podľa § 50 ods. 2 CSP je zachovanie práva na zákonného a nestranného sudcu, keď presadzovanie požiadavky na rýchlosť konania môže ustúpiť ochrane hodnoty zákonnosti a spravodlivosti súdneho konania (porovnaj I. ÚS 37/1999).

25. V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011). Takýto záver prijal aj v prípade sťažovateľa a ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

26. Ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik prierahov, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi podať novú ústavnú sťažnosť.

III.4. K návrhu na odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu:

27. Sťažovateľ navrhuje odklad vykonateľnosti rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu, ktorý dôvodí jednak hroziacim výkonom tohto rozhodnutia, exekučné konanie vedené na podklade rozsudku krajského súdu sa nachádza vo fáze pred vydaním exekučných príkazov, vznik ujmy je teda bezprostredný, ďalej poukazuje na výšku exekvovanej sumy, ktorá predstavuje sumu vyššiu ako výška jeho ročného príjmu. Súčasne uvádza, že prípadný odklad vykonateľnosti nie je v rozpore s verejným záujmom a na strane žalobkyne dôjde len k dočasnému odkladu výkonu rozhodnutia.

28. Sťažovateľ ústavnou sťažnosťou napadol aj rozsudok krajského súdu, ktorý je momentálne predmetom prieskumu dovolacieho súdu na základe sťažovateľom podaného dovolania, preto ústavný súd rozhodol o nedostatku svojej právomoci na jeho preskúmanie. Vyhovenie návrhu na odklad vykonateľnosti predpokladá jednak prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a ďalej je potrebné, aby rozhodnutie, ktorého vykonateľnosť sa odkladá, mohlo byť dotknuté rozhodnutím ústavného súdu o veci samej (III. ÚS 616/2023). V tomto prípade ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv rozsudkom odvolacieho súdu, preto nevznikol dôvod zaoberať sa osobitne návrhom na odklad jeho vykonateľnosti. Navyše sťažovateľ navrhol odklad vykonateľnosti totožného rozhodnutia aj v rámci dovolacieho konania, čím založil právomoc dovolacieho súdu rozhodnúť o tomto jeho návrhu a zároveň vylúčil právomoc ústavného súdu rozhodovať o rovnakom procesnom návrhu v rovnakom čase.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. januára 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu